

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/50/2020
Identifikačné číslo spisu:	8718203037
Dátum vydania rozhodnutia:	24.02.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8718203037.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ing. X. J., trvale bytom v O., J. X. XX, zastúpeného JUDr. Vlastimilom Klepáčom, advokátom v Košiciach, Krmanova 16, IČO: 50 901 028, proti žalovanému Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom v Banskej Bystrici, Lazovná 63, IČO: 42 499 500, o určenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 17Cpr/17/2018, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2019 sp. zn. 13CoPr/1/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2019 sp. zn. 13CoPr/1/2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 17Cpr/17/2018-216 z 20. novembra 2018 určil, že výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru daná žalobcovi listom z 13. februára 2018 je neplatná a štátnozamestnanecký pomer žalobcu u žalovaného trvá. Nárok na náhradu funkčného platu vylúčil na samostatné konanie. Žalobcovi priznal proti žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Právne vec odôvodnil aplikáciou ustanovení § 1 ods. 1 a 3, § 171, § 71 ods. 1 písm. b/, § 73 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 písm. f/ a g/ zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe (ďalej len „zákon o štátnej službe“) a uviedol, že nebolo sporné, že žalobca je štátnym zamestnancom na základe rozhodnutia o vymenovaní do štátnej služby. Žalované dalo žalobcovi výpoveď listom zo 13. februára 2018, ktorá obsahovala všetky zákonné náležitosti; taktiež nebol sporný ani skutok považovaný žalovaným za závažné porušenie služobnej disciplíny štátneho zamestnanca a teda jeho konanie bolo z hľadiska výkonu štátnej služby (na štátnozamestnaneckom mieste kontrolór), absolútne neprijateľné, v rozpore s ideovými princípmi, ako sú princíp zákonnosti, nestrannosti a profesionality, na ktorých je budovaná štátna služba. Jeho počínanie ohrozuje dôveru verejnosti a služobného úradu v nestrannosť a objektívnosť konania a rozhodovania, čím žalobca porušil ustanovenia služobného poriadku. Sporné bolo, či daný skutok možno považovať za závažné porušenie služobnej disciplíny odôvodňujúce okamžité skončenie štátnozamestnaneckého pomeru. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie

dospel k záveru, že skutok žalobcu nemožno považovať za závažné porušenie služobnej disciplíny. Pri posúdení intenzity porušenia služobnej disciplíny prihliadol na konkrétne okolnosti prípadu, osobu zamestnanca, doterajší postoj k plneniu služobných povinností, spôsob a intenzitu porušenia konkrétnych pracovných povinností, situáciu, v ktorej k porušeniu disciplíny došlo, dôsledky porušenia pre zamestnávateľa, či konanie spôsobilo škodu. Žalobca sa k uvedenému skutku priznal, oľutoval ho s odôvodnením, že sa ho dopustil na naliehanie manželky, ktorá mala vážne zdravotné problémy, nie za účelom činnosti žalobcu, napr. iných tretích osôb. Žalobca taktiež nebol zo strany žalovaného upozornený na porušenie služobnej disciplíny za obdobný alebo iný skutok. Zo strany žalovaného bol hodnotený kladne a pri využití informačného systému finančnej správy DWH nedošlo k narušeniu systému DWH, žalobca využil zo systému iba informácie verejne dostupné, nedošlo k zneužitiu údajov a uvedeným konaním žalobcu nevznikla žalovanému žiadna škoda. Dané konanie žalobcu teda nemožno kvalifikovať ako závažné porušenie služobnej disciplíny, spĺňa znaky menej závažného porušenia služobnej disciplíny, teda nebol naplnený dôvod pre okamžité skončenie pracovného pomeru. Pre platnosť výpovede bolo potrebné, aby sa žalobca dopustil dvoch a viacerých porušení služobnej disciplíny. Súd bol toho názoru, že aj iní štátni zamestnanci u žalovaného využívali počítač na iné ako služobné účely, čo doposiaľ nebolo zo strany žalovaného vytýkané. Za daných okolností bolo posúdenie skutku žalobcu ako závažného porušenia pracovnej disciplíny neprimerane prísne a neadekvátne k postupu k iným štátnym zamestnancom. Súd prvej inštancie pri posudzovaní dôvodnosti uplatneného žalobného nároku, prihliadol tiež na pozíciu kontrolóra a na postavenie štátneho zamestnanca v porovnaní so zamestnancom v zmysle Zákonníka práce. Podľa jeho názoru bola daná výpoveď neprimeranou sankciou za konanie žalobcu vzhľadom na všetky okolnosti prípadu. Nie je podstatné, či daný skutok podľa služobného poriadku žalovaného je považovaný za závažné porušenie služobnej disciplíny, lebo súd posudzuje intenzitu porušenia nezávisle od obsahu interných predpisov zamestnávateľa. K spornej skutočnosti týkajúcej sa oboznámenia žalobcu so služobným poriadkom uviedol, že bolo nepochybné, že žalobca sa zúčastnil školenia 15. júna 2017, ale žalovaný nepreukázal, že by v daný deň bol žalobca preukázateľne oboznámený so služobným poriadkom, ktoré však súd prvej inštancie vyhodnotil ako formálne. Poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) sp. zn. 21 Cdo 414/2001 a 5 Cdo 95/2009, a žalobe o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou a o určenie, že štátnozamestnanecký pomer trvá vyhovel.

Žalobcovi priznal náhradu trov konania proti žalovanému v súlade s ustanovením § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom sp. zn. 13CoPr/1/2019 z 19. júna 2019 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 CSP potvrdil. Výslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. V odôvodnení konštatoval, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil, a preto sa stotožnil aj s jeho odôvodnením. K uplatneným odvolacím námietkam uviedol, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca bol štátnym zamestnancom na základe rozhodnutia o vymenovaní do štátnej služby a tiež, že žalované dalo žalobcovi výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru, ktorá obsahovala všetky zákonné náležitosti. Taktiež nebol sporný ani skutok pre ktorý bola výpoveď daná, a to, že žalobca sa 15. novembra 2017 dopustil konania, ktoré by mohlo viesť ku konfliktu záujmov služobného úradu s osobnými záujmami - v služobnom čase na pracovisku neoprávnene používal internet a služobný počítač určený výlučne na plnenie služobných úloh na výkon činností v prospech tretích osôb, ktoré nijako nesúviseli s výkonom štátnej služby a opisom štátnozamestnaneckého miesta a mohli by poškodiť dobré meno finančnej správy. Sporným v danej veci bolo, či konanie žalobcu bolo natoľko závažným porušením služobnej disciplíny, že napĺňalo znaky závažného porušenia pracovnej disciplíny, a teda či postup žalovaného bol v súlade s právnymi predpismi, keď 13. februára 2018 dalo žalobcovi výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 písm. g/ zákona o štátnej službe.

4. Odvolací súd následne uviedol, že zákon o štátnej službe rozlišuje (avšak ich bližšie nevymedzuje, ani demonštratívne) vo svojich ustanoveniach medzi dvoma stupňami intenzity porušenia služobnej disciplíny, a to medzi menej závažným porušením služobnej disciplíny a závažným porušením služobnej

disciplíny. Rozdiel medzi nimi spočíva v tom, že pri závažnom porušení pracovnej disciplíny zákon oprávňuje zamestnávateľa na výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru so zamestnancom, ktorý sa takéhoto závažného porušenia pracovnej disciplíny dopustil, avšak v prípade výpovede tak zamestnávateľ môže urobiť len z dôvodov taxatívne vymenovaných v zákone (§ 75 zákona o štátnej službe). Z jeho ustanovení však nevyplýva, aké konkrétne porušenia možno subsumovať pod ktorú mieru intenzity porušenia služobnej disciplíny. Hodnotenie intenzity porušenia služobnej disciplíny preto závisí od konkrétneho zamestnávateľa, a to s poukazom a prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu, charakter vykonávanej práce, osobu zamestnanca, postoj zamestnanca k plneniu jeho pracovných úloh, intenzitu a spôsob porušenia služobných povinností, situáciu v ktorej k porušeniu služobnej disciplíny došlo, ale aj dôsledky porušenia služobných povinností pre zamestnávateľa, či konanie spôsobilo zamestnávateľovi škodu. V súvislosti s posúdením intenzity porušenia služobných povinností odvolací súd poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu z 24. novembra 2011 sp. zn. 8Sžo/3/2011, z ktorého právneho záveru vychádzal. Zdôraznil, že posúdenie intenzity závažného porušenia služobnej disciplíny zamestnancom je závislé od okolností jednotlivého prípadu, ako aj od posúdenia takéhoto konania zamestnávateľom.

5. Konanie žalobcu nepovažoval za závažné porušenie služobných povinností s prihliadnutím na jeho pôsobenie u žalovaného v pozícii kontrolóra od roku 1998, jeho vymenovania do stálej štátnej služby v roku 2004 s tým, že žalobca zo strany žalovaného nebol až do vykonania inšpekčnej činnosti v roku 2017 žiadnym spôsobom upozornený či napomenutý pre akékoľvek porušenie služobnej disciplíny, teda možno konštatovať, že svoje pracovné úlohy si vykonával svedomito. Úkony, ktoré vykonal v informačnom systéme žalovaného (zamestnávateľa) nesúviseli s jeho pracovnou náplňou. Konanie žalobcu spočívajúce vo vyhľadávaní údajov a informácií o daňových subjektoch spravovaných obchodnou spoločnosťou manželky žalobcu, ktoré informácie následne použil pre spracovanie žiadostí týchto daňových subjektov za účelom pridelenia prístupu k elektronickej komunikácii s finančnou správou; boli verejne prístupné. Odvolací súd síce konštatoval, že žalobca sa svojim konaním dopustil porušenia služobnej disciplíny, keďže počas pracovnej doby vykonával súkromné záležitosti, a to v mene manželky, ktorá ako konateľka obchodných spoločností spravovala daňové subjekty, avšak v priebehu konania nebolo preukázané, že by takýmto konaním žalobcu ako zamestnanca žalovaného bola žalovanému spôsobená škoda a tiež nebolo preukázané ani to, že by takýmto konaním žalobcu boli na súkromné účely zneužitie informácie prístupné len zamestnancom žalovaného po prihlásení sa do informačného systému DWH finančnej správy. Podotkol, že úmyslom žalobcu zrejme bolo spracovanie žiadostí daňových subjektov s cieľom získania prístupu k elektronickej komunikácii s finančnou správou. Z uvedeného hľadiska však nemožno konštatovať, že by žalovanému ako zamestnávateľovi takýmto konaním žalobcu vznikli také dôsledky jeho konania, ktoré by nebolo možné odstrániť, resp. odstránenie by bolo možné len s veľkými ťažkosťami. Navyše sa žalobca v priebehu konania k takémuto konaniu priznal a svoje konanie aj oľutoval. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok považoval za vecne správny vrátane výroku o trovách konania; pričom sám rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil právne ustanoveniami § 396 ods. 1 v spojení s § 262 a § 255 CSP a vecne výsledkom konania.

6. Proti tomuto rozsudku podal dovolanie žalované (ďalej aj „dovolateľ“). Namietalo porušenie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a to z dôvodu zmätočnosti a nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu. Argumentovalo tým, že je nepochopiteľné, ako sa mohol odvolací súd stotožniť s názorom súdu prvej inštancie najmä v čase, keď v médiách bolo poukázané na podobné konanie, pre ktoré bol zamestnanec banky právoplatne odsúdený za zločin ohrozenia obchodného, bankového, poštového, telekomunikačného a daňového tajomstva. Podotkol, že je pre neho nepochopiteľné, ako mohli súdy dospieť k záveru, že zneužitie systému žalovaného, do ktorého má prístup len obmedzená skupina zamestnancov v rámci služobného úradu, ktorý obsahuje citlivé údaje tvoriace daňové tajomstvo a osobné údaje, je len menej závažným porušením služobnej disciplíny s odôvodnením, že žalovanému nevznikla škoda, pričom v prospech žalobcu súdy hodnotili, že sa ku skutku priznal, oľutoval ho s odôvodnením, že tak konal na naliehanie manželky, ktorá bola ťažko chorá. I napriek tomu, že sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie, následne konštatoval, že

„nebolo dokázané, že by týmto konaním žalobcu boli na súkromné účely zneužitie informácie prístupné len zamestnancom žalovaného po prihlásení sa do informačného systému DWH finančnej správy (bod 30, strana 10)“. Skutkový stav tak ako bol uvedený vo výpovedi z 13. februára 2018 bol podkladom pre vydanie rozhodnutia súdu prvej inštancie a bol potvrdený aj žalobcom. Zmenený názor odvolacieho súdu preto považovalo za svojvoľný. Zároveň namietalo nepreskúmateľnosť, neúplnosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd vôbec nereagoval na argument žalovaného týkajúci sa jeho tvrdenia, že konanie žalobcu viedlo ku konfliktu záujmov služobného úradu s osobnými záujmami štátneho zamestnanca. Zdôraznilo, že súdy vôbec nehodnotili správanie sa žalobcu ako štátneho zamestnanca, ktorý v postavení kontrolóra plniaceho úlohy orgánu štátnej správy kontroloval daňové subjekty. Odvolací súd na dôkazy vyplývajúce z obsahu spisu vôbec neprihliadal, a v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 CSP ich v odôvodnení nevyhodnotil. Napadnuté rozhodnutie je podľa dovolateľa aj nespravodlivé z dôvodu, že k samotnému konaniu sa žalobca priznal, ako i preto, že informačný systém DWH obsahuje aj údaje, ktoré sú verejne dostupné, ale aj iné neverejné údaje, ako je rodné číslo. Podľa názoru žalovaného je neprijateľné, aby akýmkoľvek spôsobom a akékoľvek údaje boli použité na iný účel ako služobný. Zároveň dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, s vymedzením otázky, ktorá nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu dosiaľ riešená a to, či „použitie údajov tvoriacich daňové tajomstvo a obsahujúce osobné údaje z informačného systému zamestnávateľa, ktorý má zamestnanec pridelený za účelom plnenia služobných úloh, vo svoj prospech alebo v prospech tretej osoby, resp. má akýkoľvek iný účel, ktorý nesúvisí s plnením služobných úloh, je považované ako závažné porušenie služobnej disciplíny“. Odvolací súd len konštatoval, že konaním žalobcu došlo „len k zneužitiu počítača a internetu na súkromné účely“. Podľa názoru dovolateľa je neprijateľné, aby zamestnanec vo funkcii kontrolóra, ktorý má voči daňovým subjektom nadriadené postavenie, sám povinnosti daňových subjektov vykonával v služobnom čase, pričom zneužil vnútorné informačné systémy (DWH). Je neprijateľné, aby akýkoľvek zamestnanec využil údaje, ktoré mu poskytol zamestnávateľ na plnenie služobných úloh a to či už vo svoj prospech alebo v prospech tretích osôb. Nemožno ospravedlniť konanie žalobcu s odôvodnením, že škoda nevznikla a to z dôvodu, že pre danú skutkovú podstatu závažného porušenia služobnej disciplíny, ktorou sa má predchádzať konfliktu záujmov, sa nevyžaduje (na jej naplnenie) vznik škody. V danom prípade došlo ku konaniu v prospech tretích osôb (manželky žalobcu). Prospech je potrebné vnímať ako akýkoľvek úžitok z využitia týchto údajov. Je dôležité rozlišovať konanie takého zamestnanca, ktorý svoj pridelený pracovný počítač používa na súkromné účely, napr. na prehliadanie internetových stránok, či na využívanie na súkromnú emailovú komunikáciu a konanie žalobcu, ktorý využil údaje, ktoré mal k dispozícii z titulu svojho postavenia a pracovného zaradenia na získanie výhody (t. j. splnenie zákonnej povinnosti daňových subjektov) pre seba a tretie osoby. Pohnútkou žalobcu je podľa názoru dovolateľa neakceptovateľná a nijako nezmiernuje jeho zavinenie, ktoré je vedomé úmyselné. Žalobca vedel, že informačný systém DWH môže využívať len v súvislosti s plnením služobných úloh. K prihláseniu daňových subjektov k elektronickej komunikácii okrem iných údajov je potrebné aj rodné číslo konateľa, pričom tento údaj je osobitne chránený a citlivý. Navrhlo (žalovaný) zmeniť napadnutý rozsudok a žalobu zamietnuť alebo rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

7. Žalobca navrhol dovolanie odmietnuť. Nesúhlasil s uplatnenými dovolacími dôvodmi a poukázal na to, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie. Zdôraznil, že sa nesnaží zľahčovať svoje konanie, ale považoval za potrebné dodať, že všetky údaje, ktoré použil 15. novembra 2017 pri spracovaní žiadosti daňových subjektov s cieľom získania prístupu k elektronickej komunikácii s finančnou správou boli manželke žalobcu ako osobe, ktorá zastupovala daňové subjekty známe, a preto ich nemusel a ani nezískaval z informačného systému finančnej správy. Podľa jeho názoru nedošlo k zneužitiu informácií tak, ako to tvrdilo žalované. Napokon údaje, ktoré žalobcovi poskytla manželka, použil pri elektronickej komunikácii len so žalovaným a nie s treťou osobou. Svoje konanie oľutoval a dôvod, prečo tak urobil vysvetlil.

8. Najvyšší súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje

zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011, keď inak v každom neskôr spomínanom rozhodnutí so súčasťou spisovej značky tvorenou písmenami ÚS ním treba rozumieť rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky ďalej len „ústavný súd“). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

10. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

11. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

13. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný tak, ako sú obsahovo vymedzené v podanom dovolaní.

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

15. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

16. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP dovolateľ namietal vadu zmatečnosti spočívajúcu v nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu, ktorý sa so záverom súdu prvej inštancie o dôvodnosti žaloby stotožnil. Zároveň považoval napadnuté

rozhodnutie za svojvoľné, nepreskúmateľné, ako aj za nespravodlivé. Nesúhlasil najmä so záverom odvolacieho súdu, ktorý uviedol, že nebolo dokázané, že by týmto konaním žalobcu boli na súkromné účely zneužitie informácie prístupné len zamestnancom žalovaného po prihlásení sa do informačného systému DWH finančnej správy (bod 30, strana 10)“, ktorý považoval za svojvoľný, lebo skutkový stav týkajúci sa porušenia služobnej disciplíny vyplýval z výpovede zo štátnozamestnaneckého pomeru, medzi stranami sporu nebol sporný. Správanie sa žalobcu v postavení daňového kontrolóra ako štátneho zamestnanca súdy vôbec nehodnotili, na predložené dôkazy neprihliadali, resp. ich vôbec nehodnotili, čo považoval za rozpor s ustanovením § 191 ods. 1 CSP.

17. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, so zisteným skutkovým stavom, ako aj s jeho správnym právnym posúdením (bod 21 odôvodnenia). K uplatneným odvolacím námietkam okrem konštatovania nesporného skutkového stavu doplnil, že v spore nebolo preukázané, žeby konaním žalobcu bola spôsobená žalovanému škoda a žeby takýmto konaním boli na súkromné účely zneužitie informácie prístupné len zamestnancom žalovaného po prihlásení sa do informačného systému DWH finančnej správy (bod 30 odôvodnenia). V danom prípade dovolateľ opodstatnene namietal, že odvolací súd vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie dospel k záveru, ku ktorému súd prvej inštancie nezaujal stanovisko. Dovolateľ preto opodstatnene namietal vadu znátočnosti, lebo odvolací súd bez zopakovania dokazovania v nevyhnutnom rozsahu zaujal nad rámec skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie záver týkajúci sa ďalších skutkových okolností, ktoré neboli predmetom dokazovania, ani ich posúdenia.

18. Za relevantnú považoval dovolací súd aj namietanú nepreskúmateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia z dôvodu, že bolo povinnosťou odvolacieho súdu sa zákonu zodpovedajúcim spôsobom zaoberať aj s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Len všeobecné konštatovanie o správnosti postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení dokazovania v súvislosti s namietaným nesprávne zisteným skutkovým stavom a nepreskúmateľnosťou rozhodnutia (bod 18, 19 odôvodnenia) nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 v spojení s § 393 ods. 2 CSP. Dňa 3. decembra 2015 občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu prijalo stanovisko publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods.2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Druhá veta tohto stanoviska je aplikovateľná aj po zmene procesného predpisu s účinnosťou od 1. júla 2016 (prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, dnes už aj v znení neskorších predpisov).

19. Aj v zmysle judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku. Formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia odvolacieho súdu sú upravené v § 393 CSP. Popri tejto všeobecnej úprave umožňuje ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takom prípade sa môže obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody. Táto forma spĺňa požiadavky kladené na odôvodnenie rozhodnutia z pohľadu práva na spravodlivé konanie. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie

priaznivejšie pre odvolateľa (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, 1296 s.).

20. K namietanému nevyhodnoteniu predložených dôkazov dovolací súd uvádza, že zásada voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúca z ustanovenia § 191 ods. 1 CSP, má pôvod v ústavnom princípe nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy), ktorý znamená, že záver sudcu o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotiacia úvaha súdu musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu a musí byť preskúmateľná v inštančnom postupe. Výsledky hodnotenia dôkazov sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia vo veci samej, lebo z ustanovenia § 220 ods. 2 CSP (aj z § 393 ods. 2 CSP) vyplýva povinnosť súdu stručne, jasne, zrozumiteľne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, ako aj prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy.

21. V danom prípade pri posudzovaní spornej intenzity porušenia služobnej disciplíny štátneho zamestnanca, i napriek predloženým listinným dôkazom a navrhnutým ďalším dôkazom, súdy nižších inšancií vychádzali len zo záveru, že konanie žalobcu nemožno považovať za závažné porušenie služobnej disciplíny s prihliadnutím na plnenie si služobných povinností v predchádzajúcom období, služobné hodnotenie, ako aj skutočnosť, že žalobca sa k porušeniu služobných disciplíny priznal a skutkové okolnosti uvedené vo výpovedi zo štátnozamestnaneckého pomeru z 13. februára 2018 neboli sporné. Podľa názoru dovolacieho súdu však i napriek nespornosti skutkového stavu bolo potrebné pre posúdenie intenzity porušenia služobnej disciplíny skúmať všetky relevantné skutkové okolnosti rozhodné pre jej posúdenie. Dovolateľ opakovane argumentoval tým, že konanie žalobcu bolo potrebné vyhodnotiť z hľadiska jeho pozície kontrolóra daňových subjektov, ktorý sa nezdržal konania, ktoré mohlo viesť (z hľadiska potenciality) ku konfliktu záujmov služobného úradu s osobnými záujmami, keď prostredníctvom svojej pracovnej stanice (služobného počítača) pod názvom POBJ-097 s IP adresou 194.1.61.97 vyhľadával v služobnom čase v internom informačnom systéme finančnej správy DWH daňové subjekty z dôvodu získania potrebných údajov o týchto daňových subjektoch, ktorých účtovníctvo vedie, resp. ktorých daňovým zástupcom je obchodná spoločnosť žalobcovej manželky, ako aj obchodná spoločnosť jeho manželky a dcéry, za účelom registrácie týchto subjektov vo veci pridelenia prístupu k elektronickej komunikácii s finančnou správou. V takom prípade preto možno dospieť k záveru, že aj nevykonanie všetkých dôkazov, resp. ich nevyhodnotenie súdmi nižších inšancií možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivý proces, lebo z doposiaľ vykonaných dôkazov nemožno spoľahlivo dospieť k záveru o intenzite porušenia služobnej disciplíny žalobcom (III. ÚS 332/09, II. ÚS 168/2019, 4 Cdo 100/2018, 5 Cdo 202/2018).

22. S ohľadom na vyššie uvedené možno preto konštatovať, že dovolateľ opodstatnene namietal porušenie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (príloha oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.), a preto uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP zakladá nielen prípustnosť podaného dovolania, ale aj jeho dôvodnosť.

23. Z týchto dôvodov dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 v spojení s § 450 CSP. Vzhľadom na zrušenie napadnutého rozhodnutia z procesných dôvodov sa už uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 421 CSP nezaoberal.

24. V ďalšom konaní tak bude úlohou odvolacieho súdu opätovne posúdiť relevantnosť uplatnených odvolacích dôvodov žalovaným v súlade s vysloveným právnym názorom uvedeným dovolacím súdom v tomto uznesení, ktorým je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP).

25. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v súlade s ustanovením § 453 ods. 3 CSP.

26. Rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.